

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه :
جهت دریافت درجه دکترای پزشکی

بررسی ارتباط دور بازو با وضعیت تغذیه در کودکان

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر مهرداد میرزارحیمی

بورد تخصصی کودکان ونوزادان، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

استاد مشاور:

جناب آقای ناطق عباسقلی زاده

فوق لیسانس آموزش بهداشت، عضو هیئت علمی و مدیر گروه بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

پژوهش و نگارش :

الهام فیروزی

سال تحصیلی ۸۰ - ۱۳۷۹

شماره پایان نامه: ۰۳۳

تقدیم به:

والدین گرانقدرم

که کانون روشنی بخش حیات

والگوی زیستن من هستند.

تقدیم به :

همراز ، همراه و همسفر روزهای زندگیم

که همواره راهنما و مشوق من بوده است.

«جناب آقای بهزاد اسکندرزاده»

تقديم به:

برادران و خواهران عزیزم

مهندس افشین،

فرشید،

الناز

و ساناز

تقديم به:

فرزند دلبندم

«شایلین»

تقدیم به:

اساتید گرانقدر و ارجمندم

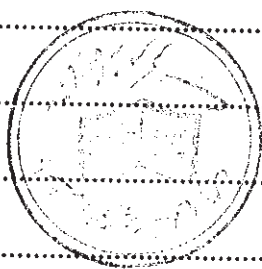
جناب آقای دکتر میرزاحمیدی

و

جناب آقای عباسقلی زاده

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده
۲.....	کلیات
۳.....	مقدمه
۴.....	مواد و متد
۵.....	بحث نظری
۵.....	رشد و نمو فیزیکی
۶.....	رشد فیزیکی پس از تولد
۸.....	سوء تغذیه
۹.....	ماراسموس (آتروفی دوره شیرخوارگی، لاغری مفرط، آترپسی)
۱۰.....	اتیولوژی
۱۰.....	تظاهرات بالینی
۱۱.....	سوء تغذیه پروتئین (سوء تغذیه پروتئین ، کالری، کوآشیورکور)
۱۱.....	اتیولوژی:
۱۲.....	تظاهرات بالینی:
۱۳.....	اطلاعات آزمایشگاهی:
۱۴.....	تشخیص های افتراقی :
۱۴.....	پیشگیری:
۱۴.....	درمان:
۱۷.....	سوء تغذیه در اطفال بعد از دوره شیر خوارگی
۱۷.....	اتیولوژی:
۱۸.....	علائم بالینی:
۱۸.....	درمان:

۱۹	Faiuler To Thrive
۱۹	ایپومیولوژی - اتیولوژی:
۲۱	تظاهرات بالینی:
۲۲	تشخیص:
۲۴	درمان:
۲۵	پیش آگهی:
۲۵	FTT غیر ارگانیک:
۲۵	تظاهرات بالینی:
۲۶	یافته های آزمایشگاهی:
۲۶	تشخیص:
۲۷	درمان:
۲۷	پیش آگهی:
۲۸	فصل دوم: نتایج و بحث
۲۹	نتایج
۳۱	بحث
۳۲	فصل سوم: پیوست
۳۳	جداول و نمودارها
۵۲	اختصارات
۵۲	منابع مورد استفاده

۳۳.....	جدول شماره ۱- آزمون همبستگی بین متغیرها در کودکان مورد مطالعه.....
۳۴.....	نمودار شماره ۱- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان دختر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۴.....	جدول شماره ۲- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان دختر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۵.....	نمودار شماره ۲- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان دختر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۵.....	جدول شماره ۳- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان دختر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۶.....	نمودار شماره ۳- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان دختر ۳ تا ۵ ساله.....
۳۶.....	جدول شماره ۴- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان دختر ۳ تا ۵ ساله.....
۳۷.....	نمودار شماره ۴- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان دختر ۳ تا ۵ ساله.....
۳۸.....	جدول شماره ۵- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان دختر ۳ تا ۵ ساله.....
۳۸.....	نمودار شماره ۵- مقایسه میانگین دور سر بر حسب سن در کودکان دختر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۸.....	جدول شماره ۶- مقایسه میانگین دور سر بر حسب سن در کودکان دختر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۹.....	نمودار شماره ۶- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان پسر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۳۹.....	جدول شماره ۷- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان پسر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۴۰.....	نمودار شماره ۷- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان پسر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۴۰.....	جدول شماره ۸- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان پسر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۴۱.....	نمودار شماره ۸- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان پسر ۳ تا ۵ ساله.....
۴۱.....	جدول شماره ۹- مقایسه میانگین قد بر حسب سن در کودکان پسر ۳ تا ۵ ساله.....
۴۲.....	نمودار شماره ۹- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان پسر ۳ تا ۵ ساله.....
۴۲.....	جدول شماره ۱۰- مقایسه میانگین وزن بر حسب سن در کودکان پسر ۳ تا ۵ ساله.....
۴۳.....	نمودار شماره ۱۰- مقایسه میانگین دور سر بر حسب سن در کودکان پسر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۴۳.....	جدول شماره ۱۱- مقایسه میانگین دور سر بر حسب سن در کودکان پسر ۲ تا ۳۶ ماهه.....
۴۴.....	نمودار شماره ۱۱- دوربازو بر حسب سن در کودکان دختر ۲-۳۶ ماهه.....
۴۵.....	نمودار شماره ۱۲- دوربازو بر حسب وزن در کودکان دختر ۲-۳۶ ماهه.....
۴۶.....	نمودار شماره ۱۳- دوربازو بر حسب سن در کودکان دختر ۵-۳ ساله.....
۴۷.....	نمودار شماره ۱۴- دوربازو بر حسب وزن در کودکان دختر ۵-۳ ساله.....
۴۸.....	نمودار شماره ۱۵- دوربازو بر حسب سن در کودکان پسر ۳۶-۲ ماهه.....
۴۹.....	نمودار شماره ۱۶- دوربازو بر حسب وزن در کودکان پسر ۳۶-۲ ماهه.....
۵۰.....	نمودار شماره ۱۷- دوربازو بر حسب سن در کودکان پسر ۵-۳ ساله.....
۵۱.....	نمودار شماره ۱۸- دوربازو بر حسب وزن در کودکان پسر ۵-۳ ساله.....

چکیده

کودکان در چند سال اول زندگی رشد و وزن گیری سریعتری در مقایسه با سالهای آینده عمرشان دارند. اما گاهی کودکان در حد قابل انتظار رشد نمی کنند و وزن نمی گیرند با این که بسیاری از این کودکان نرمال هستند ولی به طور ساده کودکی که از نظر رشدی زیر منحنی رشد مربوط به سن و جنس خود قرار گیرد به عنوان Failur To Thrive تلقی می گردد.

FTT یک تشخیص عمومی است و ممکن است علل متعددی داشته باشد. با این وجود در تمامی موارد نقص در وزن گیری و رشدی که برای کودک در حد انتظار است وجود دارد در این پایان نامه ۲۰۰ کودک مراجعه کننده و بستری شده در بیمارستان علی اصغر اردبیل و مراکز بهداشتی درمانی اردبیل به طور تصادفی انتخاب و به منظور بررسی ارتباط محیط دور باز و با وضعیت تغذیه وارد مطالعه شدند و نتایج زیر بدست آمد:

بین سن، وزن، دور سر، دور بازو و قد کودکان مورد مطالعه رابطه معنی دار وجود داشته و همبستگی بین آنها مستقیم می باشد یعنی با بالا رفتن هر کدام از شاخص های فوق شاخص های دیگر نیز افزایش می یابد. ولی بین رتبه تولد کودکان و سایر شاخص ها یعنی سن، وزن، قد، دور سر و دور بازو ارتباطی وجود ندارد.

فصل اول

کلیات

مقدمه

اغلب والدین در مورد وزن کودک خود نگران هستند ، بخصوص از فرزندشان نسبت به همسالان کوچکتر به نظر برسد. علل زیادی برای کوچک ماندن و وزن گیری کم بچه ها وجود دارد که شامل تغذیه نامناسب، بیماریهای متابولیک، ریفلاکس مری به معده ، بیماری های انگلی، هیپرتیروئیدیسم (پرکاری تیروئید) و موارد مزمن متعددی مانند بیماری قلبی مادرزادی و نارسایی کلیه می باشد.

معمولاً یافتن علتی برای کودکی که رشد کم دارد اغلب مشکل است.

FTT (Failure To Thrive) واژه ای است که به طور معمول برای توصیف بچه

کم سنی استفاده می شود که وزن گیری نرمال ندارد. بچه هایی که FTT دارند معمولاً وزن زیر پرسیانتایل ۳ یا ۵ بر اساس سن دارند و کاهش سرعت رشد در این بچه ها مشهود است ، بدین معنی که این بچه ها در حد انتظار وزن نمی گیرند و در بررسی کارت رشد این بچه ها ، صدک رشد آنها به اندازه ۲ صدک یا بیشتر پایین می افتد. اگر وزن بچه ای زیر صدک ۳ یا ۵ است ولی نرمال وزن میگیرد و منحنی رشد او موازی با صدک ۳ یا ۵ است و کودک علامتی دال بر بیماری ندارد در این صورت به احتمال زیاد کودک به طور نرمال رشد می کند.

تشخیص و درمان کودکی که FTT دارد بر روی تعیین علل زمینه ای و

پیشرفت وزن گیری کودک متمرکز می شود. در این میان پزشکان و خانواده با هم همکاری می کنند تا الگوی رشد کودک به سوی سلامت باز گردد.